

Innspill til høring energi- og miljøkomiteen 02.02.21 - Meld. St. 13 (2020-2021) Klimaplan for 2021-2030

Klima- og naturkrisen henger sammen, og må løses sammen. Klimakrisen forsterker naturkrisen, og naturkrisen forsterker klimakrisen. Politikk og fag må løse og forene natur- og klimautfordringene.

Naturviterne er enig i meldingen om at «*Næringspolitikken må gi klimakutt, og klimapolitikken må gi næringsutvikling*». Klima- og naturkrisen gir Norge muligheter, men vi må gå fra lineær økonomi til sirkulær- og kretsløpsøkonomi. Vi må gi veksten et nytt grønt og bærekraftig innhold.

Landbruk

Klimaplanen peker godt på at jord- og skogbruket er en del av løsningen, både for økte opptak og reduserte utslipp. Naturviterne støtter at klimaavtalen mellom staten og landbruksnæringen må ligge til grunn som en del av Klimaplanen for 2021-30. Det gir legitimitet og realisme i gjennomføring av tiltak for forskning, ny teknologi, avlsarbeid og utvikling av klimavennlig gardsdrift.

Strengt jordvern er god klimapolitikk. Asfalt og kjøpesenter på dyrka jord er som kjent dårlig på fotosyntesen og binder lite karbon. Kunnskap om jorda er viktig for god agronomi og klima- og miljøvennlig matproduksjon. Norge trenger et kartleggingsløft og større tempo på jordsmonnkartlegging. Det bør inn i Klimaplanen. Bare 55% av dyrka jord i Norge er jordsmonnkartlagt.

Naturviterne støtter grepet i planen om minstealder for hogst. For tidlig hogst av skog har vært en økende utfordring i senere år. Bruk av tre til byggemateriale må erstatte mer klimaskadelige materialer, og nye bygg må bli designet for senere gjenbruk av byggemateriale.

En nylig miljøvaredeklarasjon (EPD) som Södra har bestilt fra en tredjepart, vise f. eks at [Krysslaminert tre \(CLT\) gir 80% mindre klimapåvirkning enn betong.](#)

Bionova

Vi bør etablere et eget Bionova etter modell fra ENOVA, som kan bli bioøkonomien sitt ENOVA. Det kan bli et viktig verktøy for sirkulære næringer og klimakutt. Vi etterlyser en vurdering av et eget Bionova i Klimaplanen.

Natur

Fysiske inngrep i økosystemer gir betydelige karbonutslipp. Natur er svært viktig for lagring og opptak av karbon, en nylig [rapport fra NINA](#) dokumenterer dette. Klimaplanen kan framheve dette bedre. Selv om 2021-2030 er FN's tiår for naturrestaurering, må restaurering av natur være siste utveg, når vi må. Arealnøytralitet er et godt klimamål kommuner bør sette seg.

Nedbygging av myr gir mye klimautslipp. Vi må få føringer for arealplanlegging etter plan- og bygningsloven som minimere nedbygging av myr.

Vi savner mer ambisjoner på solenergi. Solkraft fra eksisterende tak krever ikke nye arealinngrep og har lavt konfliktnivå med naturhensyn.

Kommune – lokal kompetanse – kunnskapsbasert forvaltning

Kommunene har en nøkkelrolle i arbeidet med å løse klima- og naturutfordringene. Kommunes inntektssystem tar ikke tilstrekkelig hensyn til dette. Nytt inntektssystem for kommunene må utrede hvordan kommunene kan belønnes for å ta vare på naturmangfold, redusere arealbruk og utslipp av klimagasser.

Vi må øke kapasitet og kompetanse på natur og klima i kommunene for å nå mange av tiltakene i Klimaplanen. Kommunene må forene forpliktende løsninger for klima og naturmangfold i kommunale planer.

Forbruk

Norge som nasjon må tørre å se på vårt eget levesett og forbruk. Naturviterne mener vårt materielle forbruk utfordrer Norge stort med tanke på å nå våre nasjonale og internasjonale klimamål innen 2030. Vi har nok kunnskap til å erkjenne dette.

Tilnærmingen i Klimaplanen side 11-12 bør utfordres og diskuteres bredt og grundig:

«Problemet er ikkje vekst i velferd og verdiskaping, problemet er tap av natur og utslepp av klimagassar. Grøn vekst er mogleg, men det føreset ein politikk som sikrar at næringslivet kan utvikle og ta i bruk den nye teknologien som erstattar dei fossile løysingane frå gårdagen. Produkt og tenester må ha mykje lågare klimafotavtrykk framover. Det må løne seg å investere i grøne løysingar»

Med vennlig hilsen

Dagfinn Svadberg Hatløy
forbundsleder fagforeningen Naturviterne